

Foreldre som ressurs i språkarbeidet

Foreldrene er en viktig ressurs i barnehagens arbeid med språk. Spesielt viktig er foreldrene når barna har andre morsmål enn norsk, og når det ikke finnes tospråklige ansatte i barnehagen. Vi har ovenfor vist til flere barnehager som benytter foreldrenes språklige ressurser i barnehagen, for eksempel ved å innhente sanger på ulike språk og hjelp til å oversette bøker og lage ordlister. Denne praksisfortellingen fra Solheim barnehage i Oppland viser hvordan barnehagen fikk hjelp fra foreldrene i sitt språkarbeid:

På en av avdelingene våre går det ei jente som har foreldre fra Tyrkia. Til å begynne med ville ikke denne jenta snakke tyrkisk, eller lære oss tyrkisk. Vi hadde som tema "antall, rom og form", og i den forbindelse hadde vi skrevet tallene fra 1 til 10 på norsk og spansk. Vi spurte foreldrene til jenta om de kunne skrive tallene fra 1 til 10 på tyrkisk. Noen dager senere prøvde en av assistentene å få jenta til å si tallene på tyrkisk. Assistenten sa tallene på norsk og spansk, og jenta sa dem på tyrkisk. Dagen etter satt vi sammen og spiste, og en av assistentene ba jenta om hjelp for å telle på tyrkisk, og jenta telte fra 1 til 10. En av guttene som satt ved siden av henne ble plutselig veldig interessert i henne, og gjennom hele måltidet spurte han jenta hva forskjellige ting het på tyrkisk. Jenta fikk høyere status blant ungene og hun hjalp oss mye med å oversette ord fra norsk til tyrkisk. Hun vegrer seg ikke for å bruke morsmålet sitt lenger.

For at foreldrene skal være en ressurs for barnehagen i språkarbeidet, må barnehagen sørge for at foreldrene får mulighet til å delta og medvirke i barnehagens hverdag. Jo mer involvert foreldrene er i barnas hverdag i barnehagen, jo lettere er det å få til et samarbeid rundt barnas språklæring. I Storgaten barnehage i Grimstad har de jobbet med prosjektet "Det flerkulturelle møtet" hvor de i fellesskap med foreldrene arrangerer felles middager i barnehagen. Grupper med foreldre og ansatte med ulik språklig og kulturell bakgrunn bytter på å forberede og lage middag til alle barn, foreldre og ansatte i barnehagen. Barnehagen erfarer at dette gir viktige fellesopplevelser for barna, personalet og foreldrene, de blir bedre kjent og får et tettere samarbeid. Slike opplevelser styrker kontakten mellom personalet i barnehagen og foreldrene og er med på å bidra til at barna føler seg bedre ivaretatt i barnehagen. Samtaler før, under og etter middagene gir et godt grunnlag for samtaler og nære relasjoner.

Også foreldrene trenger anerkjennelse for sitt morsmål i barnehagen. Ved å etterspørre kompetanse og involvere foreldrene i barnehagens språkarbeid, kan foreldrene bli aktivt medvirkende i sine barns utvikling i barnehagen. Foreldre trenger i ulik grad støtte og

veiledning i sin foreldrerolle, også når det gjelder barnas språkutvikling. Alle foreldre ønsker at barna sine skal lære det norske språket slik at de kan delta i barnehagen, skolen og samfunnet. Likevel er det en del foreldre som har fått inntrykk av at barna kun skal snakke norsk for å lære norsk. Disse foreldrene trenger støtte og veiledning fra barnehagen på hvordan det er å lære flere språk samtidig og om morsmålets betydning for læring og for andrespråkutviklingen. NAFO har i samarbeid med Utdanningsdirektoratet og FUG (Foreldreutvalget for grunnskolen) utgitt heftet [Barn i flerspråklige familier. Veiledning til foresatte og ansatte i barnehager og helsestasjoner.](#) Veiledningen tar opp aktuelle temaer som foreldre (og barnehageansatte) kan være opptatt av knyttet til det å vokse opp i en flerspråklig situasjon.